

اسناد تجاری

می شود و بنا بر این فرض هرگاه وجه چك به سبب ورشکستگی محال علیه یا علت دیگر وصول نشود دیگر داین هیچ وسیله برای دریافت طلب خود ندارد و لذا رعایت احتیاط مقتضی است که تسلیم چك را تبدیل تهمد حساب نکنیم تا تضمینات تهمد قبلی تا موقع وصول وجه چك باعتبار خود باقی بماند این نظریه که در قانون جدید بصورت قانونی در آمده سابقاً در فرانسه رویه قضائی بوده است. اینك خلاصه در حکم دیوان کشور برای نمونه بنظر خوانندگان می رسد :

« تسلیم چك از طرف مدیون بداین تادیه حقیقی دین محسوب نیست و بالنتیجه قبل از وصول شدن وجه آن برائت ذمه حاصل نخواهد شد »

دیوان کشور شعبه عرایض ۲۱ مارس ۱۹۳۱
« تسلیم چك از طرف مدیون بکسی که در برابر او مسئول تادیه وجه می باشد مسقط تهمد اصلی تسلیم کننده حتی پس از انقضای مهلت های قانونی و سقوط حق رجوع او به مسئولین دیگر نیز نخواهد بود .

هر گاه وصول نشدن وجه چك مربوط بعمل خود دارندنده نبوده بلکه نتیجه خبط و خطای يك یا چند نفر از مسئولین دیگر باشد در اینصورت برای طلب کار حق در خواست اجرای تهمد اصلی که از قرار داد یا الزامات دیگر ناشی شده محفوظ خواهد بود . »

دیوان کشور شعبه حقوقی ۱۸ دسامبر ۱۹۳۱
نظیر همین تصمیم را دیوان کشور در دادنامه ۱۷ دسامبر ۱۹۳۴ اتخاذ نموده و میگوید .

بموجب قانون فرانسه روز غیر تعطیلی که نمی توان در آن تادیه وجوه و مطالبات را در خواست کرد و یا اعتراض نامه را ابلاغ نمود در حکم تعطیل می باشد . روز اقدام از ایام مهلت محسوب نیست . بموجب قانون فرانسه تمدید این مهلت ها ممکن نیست مگر در مواردیکه بموجب قانون ۲۷ ژانویه و ۲۴ دسامبر ۱۹۱۰ راجع به تمدید مهلت های اعتراض و مهلت های مربوطه باوراق تجاری و قابل معامله مقرر شده است (۱)

با تسلیم چك بداین آیا نسبت به تهمد اصلی تبدیل تهمد حاصل میشود هرگاه کسی مدیون باشد و معادل مبلغ دین چكي صادر کرده بدائن خود بدهد آیا با تسلیم این چك تبدیل تهمد نسبت بدین بعمل می آید و بالنتیجه دین سابق با کلیه تضمینات آن از بین میرود یا نه ؟ بموجب قانون فرانسه در صورت مفروضه با تسلیم چك بداین مادامیکه وجه آن وصول نشده تبدیل تهمد حاصل نمیشود ماده ۶۲ می گوید :
تا موقع وصول وجه چك تهمد سابق با کلیه تضمینات آن باعتبار خود باقی خواهد بود . در مورد چكي که مدیون بقصد تادیه دین بداین میدهد یکی از دوشق را میتوانیم اختیار کنیم یا باید بگوئیم تسلیم کننده از دین سابق خود برائت حاصل می کند یا نمیکند در صورت قول به حصول برائت باید بگوئیم که تضمینات مربوطه به تهمد قبلی نیز ملغی

(۱) ماده ۱ از قانون ۲۷ ژانویه ۱۹۱۰ میگوید :
در موقع تجهیزات لشکری و آفات و بلیات عمومی هیئت وزیران می تواند مواعد اعتراض و مواعد دیگر راجع به اسناد تجاری و اوراق قابل معامله را تمدید نماید

سابق را پذیرفته است مقررات کیفری در این مورد ممکن است بدو قسم تقسیم شود بزه ها بطور مطلق و بزه های خلافي .

بزه های خلافي

مقصود از بزه خلافي در این مورد گناهی است که کیفر آن زاید بر کیفر گناهان خلافي می باشد ولی از حیث تطبیق کیفر در ردیف امور خلافي محسوب میشود مثلاً همانطور که در امور خلافي داشتن سوء نیت شرط تحقق گناه نیست و حتی درباره موارد ثبوت حسن نیت هم باثبوت جرم منافاتی ندارد در گناه های خلافي نیز داشتن حسن نیت رافع مسئولیت جزائی نخواهد بود همانطور که در امور خلافي تعدد گناه مانع اجرای تمام کیفرها نمی باشد در گناهان خلافي نیز همین ترتیب اجرا می شود و بنا بر این هرگاه چك واحد جامع چند تخلف باشد برای هر يك حکم کیفر علیحده صادر و اجرا میشود . گناهان خلافي در ماده ۶۴ و ۶۵ قانون جدید توضیح داده شده است ماده ۶۴ می گوید : هرگاه کسی بدون تاریخ یا بدون تعیین محل صدور سند چكي صادر نماید یا تاریخ غیر حقیقی در آن قید کند یا شخصی را که بانکدار نیست محال علیه چك قرار دهد بجزای نقدی معادل شش صدم وجه چك محکوم خواهد شد ولی جزای نقدی بهر حال کمتر از یکصد فرانك نخواهد بود . هرگاه ظهر نویس اول چكي را که محل صدور آن معلوم نبوده و یا تاریخ نداشته ظهر نویسی کند و یا در ظهر نویسی خود تاریخ مؤخر قید نماید و همچنین هرگاه دارنده چكي را که محل صدور آن نامعلوم بوده و یا بی تاریخ بوده برای مطالبه وجه به محال علیه ارائه نماید به کیفر نام برده محکوم خواهند گردید هرگاه کسی قبل از اینکه وجه به محال علیه برساند چكي صادر کند بهمان مجازات محکوم می شود هرگاه محل موجود نزد محال علیه کمتر از مبلغ چك باشد به شش صدم مبلغ ما به التفاوت بین محل موجود و مبلغ چك محکوم میشود .

نا تمام

وحدت

« هر چند تسلیم چك بمنزله پرداخت وجه تقدیم باشد ولی مادامیکه وجه پرداخت نشده است موجب برائت ذمه مدیون نخواهد بود . »

قانون فعلی بهیچ وجه ناسخ مقررات قانون ۷ ژانویه ۱۹۱۸ راجع به تاسیس سرویس حساب های جاری و چك های پستی « ۱ » و قانون ۳ مه ۱۹۳۲ دایر به تصویب قرار دادها و موافقت نامه های اتحاد پستی بین المللی نمی باشد . ولی مقررات جزائی راجع به اصدار چك بی محل شامل چكهای پستی نیز می باشد .

قانون فرانسه برای متخلف از مقررات تمبری چك نیز کیفری در نظر گرفته می گوید :

« چك هائی که از خارجه به کشور فرانسه وارد می شود باید قبل از معامله و هر اقدام دیگر تمبر بآن الصاق شود و متخلف بجزای نقدی معادل شش صدم وجه چك محکوم میشود هرگاه سند واجد شروط مقررده برای چك نباشد ولی جامع شروط برات باشد تمبر برات بآن باید الصاق شود »

مقررات کیفری

قانون جدید باستثنای یکی دو مورد مقررات قانون کیفری

« ۱ » سرویس حساب های جاری و چك های پستی بموجب قانون فوق الذکر تاسیس و با نظارت وزارتین بازرگانی و پست و تلگراف ایفای وظیفه می نماید مقصود از این تاسیس تسهیل نقل و انتقالات و جوه و بالتبقیجه تسهیل معاملات میباشد . اشخاص طبیعی و حقوقی شرکتهای مجامع و انجمن ها میتوانند در این سرویس برای خود حساب جاری باز کنند در صورتیکه درخواست از طرف اداره مرکزی پذیرفته شود متقاضی قبلاً مبلغی بتواند تامین به سرویس نامبرده می پردازد دارنده حساب میتواند جوه نقدی خود را بچك پستی تسلیم کند و بمدیونین دستور دهد که جوه را بحساب او بچك پستی بدهند و می تواند از جوه موجوده در چك پستی بدائین خود حواله بدهد مقررات مربوط بچك پستی را ضمن مقاله دیگر بنظر خوانندگان میرسانیم .